

Lösningar Tillämpad Matematik TMA990 Kb2 991217

1. a) Med $x_1 = x$ och $x_2 = x'$ fås systemet $X' = AX$ med koefficientmatris

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 8 & 2 \end{pmatrix}$$

där $X = (x_1, x_2)$ med initialdata $X(0) = (4, 1)$.

b) Egenvärden $\lambda_1 = 4$ och $\lambda_2 = -2$ med egenvektorer $v_1 = (1, 4)$ respektive $v_2 = (1, -2)$.

c) Allmän lösning

$$X(t) = c_1 v_1 e^{\lambda_1 t} + c_2 v_2 e^{\lambda_2 t}.$$

Initialdata ger $c_1 = 3/2$ och $c_2 = 5/2$.

d) Skiss av fasporträtt.

e) Lösningen är ej stabil eftersom ett egenvärde är positivt.

2. a) Se t.ex. Numerical solutions of ODE's.

b) Felet är av samma storleksordning som steglängden h . Se tex Numerical solutions of ODE's II.

c)

$$|f(n+1) - f(n)| = \left| \left(1 + \frac{1}{n+1}\right)^{n+1} - \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \right| \leq \left| \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{n+1} - \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \right| = f(n)/n.$$

Ledningen ger nu att $0 < n \ln(1 + \frac{1}{n}) < 1 < \ln 3$, varvid resultatet följer.

d) Eulerschemat

$$y_{n+1} = y_0 \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n$$

ger bättre och bättre approximation när n väljs allt större.

e) $(1 + \frac{1}{4})^4 = \frac{625}{256}$.

3. Vi söker saltmängden $Q(t)$ (kg) vid tiden t (min) i tanken. Förändring i $Q(t)$ per tidsenhet ges av mängden inkommande salt minus mängden salt

som rinner ut vid tiden t . Med givna data ger detta ett begynnelsevärdesproblem för $Q(t)$

$$\begin{cases} \frac{dQ}{dt} + 0.01Q = 0.2, \\ Q(0) = 1. \end{cases}$$

Allmän lösning

$$Q(t) = -19e^{-0.01t} + 20.$$

Genom att lösa ekvationen

$$2 = -19e^{-0.01t} + 20$$

fås att det tar $-100 \ln 18/19$ minuter innan tanken innehåller 2 kg salt.

c)

4. Variabelseparation $u(x, t) = F(x)G(t)$. Eigenvärdesproblemet för F ger egenfunktionerna

$$F_n(x) = \sin n\pi x/L, \quad n = 1, 2, \dots,$$

Insättning i G 's ekvation ger

$$g_n(t) = B_n e^{-(n^2\pi^2/L^2)t}$$

Superposition ger

$$u(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} F_n(x)G_n(t).$$

Initialdata bestämmer B_n enligt

$$B_n = \frac{2}{L} \left(\int_0^{L/2} x \sin n\pi x/L dx + \int_{L/2}^L (L-x) \sin n\pi x/L dx \right).$$

Vi får

$$B_n = \begin{cases} 0, & n = 2, 4, \dots, \\ \frac{4L}{n^2\pi^2}, & n = 1, 5, 9, \dots, \\ -\frac{4L}{n^2\pi^2}, & n = 3, 7, 11, \dots \end{cases}$$

5. Fouriertransformering i x -led ger en ODE i variabeln y med parameter ξ .

Allmän lösning

$$\hat{u}(\xi, y) = A(\xi)e^{\xi y} + B(\xi)e^{-\xi y}.$$

Initialdata ger

$$\hat{u}(\xi, y) = \hat{f}(\xi)e^{-|\xi|y}.$$

Inverstransformering ger

$$u(x, y) = \frac{1}{\pi} \left(\arctan \frac{x+1}{y} - \arctan \frac{x-1}{y} \right).$$